

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI. V Ljubljani, v torek, dne 3. januarja 1933. Štev. 1.

Najpotrebnejše delo

Ob začetku novega leta je nujno potrebno, da opozorimo vse zavedne gospodarske ljudi zlasti na eno nad vse nujno delo, na delo za njih glasilo. Kajti v današnjih časih je tako, da se ugled in veljava vsakega stanu meri po glasilu, ki ga ima kateri stan. Kdor nima lista, ta tudi nima besede v javnosti, tega mnenje tudi ne velja. Kdor pa ima list, ta more vedno v javnosti braniti svoje interese, ta more vedno z uspehom nastopiti proti vsaki krivici, ki zadene njegov stan. Skratka, tisk je danes moč, ki odloča o življenju narodov in o usodi posameznih stanov.

To jasno resnico so tudi trgovski krogi docela spoznali in zato si tudi ustanovili »Trgovski list«. Krepko in zvesto je »Trgovski list« vedno zastopal njih interese in dostikrat bil edini forum, na katerem so mogli trgovci zagovarjati svoje stališče. Pa ne samo trgovci, temveč tudi obrtniki in industrijalci, sploh vsi naši gospodarski ljudje so našli v »Trgovskem listu« vedno sigurno zaščito svojih interesov. Zakaj vedno je bil »Trgovski list« glasilo vsega našega gospodarstva, vedno je bil oznanjevalatelj popolne solidarnosti gospodarskih stanov in vedno je bil za vsako težnjo, ki je mogla koristiti našemu gospodarstvu. Zvestoba za zvestoba! Kakor je bil »Trgovski list« vedno za vse gospodarske kroge, tako treba, da so tudi ti za »Trgovski list«. Kajti veljava in ugled lista je odvisna od podpore in pomoči, ki jo nudijo gospodarski krogi »Trgovskemu listu«. Čim bolj se ti oklenejo »Trgovskega lista«, tem večja bo njegova veljava, tem večja pa tudi njegova moč, s katero bo mogel nastopiti za pravice gospodarskih slojev. Prav nobeno delo se gospodarskim slojem ne obrestuje v tej meri, ko delo za »Trgovski list«, kajti to delo jim ustvarja zaščitnika, ki more preprečiti vsako krivico, ki bi jim grozila. Ze iz golega egoizma mora zato vsak gospodarski človek podpirati »Trgovski list«, biti njegov naročnik, sotrudnik in propagator.

Prav posebno pa je to dolžnost trgovcev. Pomislimo samo na boj, ki ga vodi »Trgovski list« proti privilegijem zadružnih in konsumnih trgovin ter gostiln. Ni lista v Sloveniji, ki bi tudi le primeroma vodil v tem vprašanju tako odločen, tako stvaren in tako energičen boj. V tem boju je »Trgovski list« s silo svojih razlogov moralno zmagal na vsej črti, kajti čisto utihniti so morali vsi, ki so nastopili proti njemu. A treba je, da »Trgovski list« v tem boju zmaga tudi praktično, da bodo odpravljene vsi ti neutemeljeni in krivični privilegiji, a tudi to bo doseženo, če se vsi trgovci brez izjeme oklenejo svojega »Trgovskega lista«. Pomislite samo, kakšna sila bi bil »Trgovski list«, če bi bilo vseh 12.000 slovenskih trgovcev nanj naročenih! Se vse drugače, kakor sedaj, bi veljal njegov glas, še vse drugače kakor sedaj bi bila slišna njegova beseda in prav kmalu bi bile uresničene vse zahteve slovenskega trgovstva.

Niso pa samo privilegiji zadružnih in konsumnih trgovin ter gostiln, ki tarejo trgovca, temveč še vse polno drugih težav mora po krivici prenašati naš trgovec in obrtnik, pa čeprav sta oba vzor zavednega in lojalnega državljana. Krošnjarstvo, karteli, prevelike davščine, preostro izterjavanje davkov, neplodnosne socialne datjave in še cela vrsta drugih neprilik povzročajo, da se ne more slovenska trgovina razviti v še večji meri. Posebno mnogo težav pa mora prenašati naš gospodarski človek v sedanji gospodarski krizi. Kmečki moratorij, vedno nove omejitve v trgovini, devizni in davčni predpisi, vse to naravnost ubija trgovino. In v teh težkih časih nima slovenski gospodarski človek prav za prav nobenega drugega zvestega prijatelja in zaščitnika, kakor »Trgovski list«. Ali more delati naš trgovec, industrijalec in obrtnik kaj bolj napačnega, kakor če z vso vnemo ne dela za »Trgovski list«!

Da, delo za »Trgovski list« je najbolj potrebno in najbolj nujno delo. In zato naj sedaj ob začetku leta vsi naši trgovci poagitirajo za »Trgovski list«. Niti enega trgovca ne bi smelo biti, ki ne bi pridobil listu vsaj enega novega naročnika, niti enega trgovca ne bi smelo biti, ki se ne bi zavedal, da bo užival trgovski stan res ta ugled, ki mu vsled njegove gospodarske pomembnosti gre, šele takrat, kadar ne bo trgovca, ki ne bi bil naročnik na »Trgovski list«. Vedno mora biti geslo zavednih trgovcev, da ne bo bolje, dokler ne bo imel »Trgovski list« toliko naročnikov, kolikor je sploh slovenskih trgovcev.

To je prvo in najvažnejše. Drugo najvažnejše delo pa je agitacija za stanovske organizacije naših gospodarskih stanov. Združenja trgovcev morajo postati prave trdnjave trgovske misli, kajti v njih se reprezentira moč trgovstva. Prav tako potrebno pa je delo za našo Zbornico, kot osrednjo in najbolj reprezentativno organizacijo vsega slovenskega gospodarstva. Pa tudi delo za vsa druga društva je nuj-

no potrebno, ker vsako stanovsko društvo krepi moč vsega stanu. Vsak stan je močan, kakor so močne njegove organizacije in zato je delo za organizacije nujno in zato ga ni nikdar zadosti.

Stanovske organizacije pa si morajo medsebojno pomagati, zlasti pa je njih naloga, da delajo za »Trgovski list«, ki je glasilo vsake od njih. Čim močnejši je »Trgovski list«, tem lažje bodo delovale vse stanovske organizacije in čim uspešnejši je »Trgovski list«, tem uspešnejše bodo tudi vse organizacije. »Trgovski list« za stanovske organizacije, stanovske organizacije pa za »Trgovski list«. V tem je jamstvo napredka za vse naše gospodarstvo.

Zato ob novem letu vsi na delo za »Trgovski list«, da bo glasilo slovenskega gospodarstva njegov mogočen ščit in v vsem kos nalogam, ki jih ima list slovenskega gospodarstva.

Delo za »Trgovski list« je sedaj prva in najvažnejša naloga. Izpolnite jo vsi, zakaj sebi boste napravili dobroto.

biti tem slabše, kolikor rusko nekvalificirano delavstvo več uniči kakor pa naše. Kapitalu za naprave z 32 mil. R. podlagajo za amortizacijo 1:1 milijona, in sicer v enem letu za 100.000 R. več proti napravam v znesku 6:6 mil. Ostali račun rezerv dosega samo 0:3 mil. R. Te vsote so nizke. Ne vemo pa, kolikšna je resnična vrednost tega inventarja. Nekatera druga podjetja kažejo večjo amortizacijo (10:1).

Pred vsem pa moramo upoštevati, da akumulacija kapitala tu ni naloga posameznega podjetnika, temveč naloga države, ki z obdačenjem preko mere resničnih drž. potreb koncentrirajo največjo kapitalno akumulacijo zase, da nato razpoložljivi kapital spet usmerja tja, kjer je najbolj potreben.

Račun dobička in izgube predpisnih sovjetskih bilanc ne pove dosti. Prodajni dobiček, event. obrestni prejemki in razno stoji proti plačanim obrestim, upravnim izdatkom, izdatkom za oddajo blaga in raznim stroškom, tako, da so poslednji 9:5 od skupnih 14:7 milijonov.

Razen bilance in tega računa objavlja vsak obrat nekaj temeljnih številk gospodarske delavnosti. Pri tej novi uredbi manjkajo še skoraj povsod primerjave za lansko leto, namesto teh so pa primerjave s prvotnim letnim načrtom, ki so za sposobnost v »planu« precej zanimive. Pred vsem »bruttoprodukcija proti lastnim stroškom«, kjer pa žal še manjkajo množinski podatki. Pri instrumentškem trustu je načrt predvidel produkcijo s 33:7 mil. R., dosegel pa je 39:4. Toda v istem času so lastni stroški narasli za 9:36 % namesto znižanja po načrtu za 8:2 %. Niso pa tega zakrivila delavske plače; fond za plače je ostal s 15:8 milijona pod načrtom. Bržkone je le pomanjkanje izučenih moči povzročilo večje stroške. Trust je vse leto zaposloval 11.900 delavcev, dočim je določal načrt 13:500.

Podobne relacije so dali še mnogi trusti v vseh industrijah, tako, da je opisana bilanca tudi za celoto precej značilna.

Ugoden razvoj naše zunanje trgovine v novembru

Naša zunanja trgovina je v letu 1931 zaključila z aktivnim saldovom v višini 684 tisoč dinarjev in se je njena bilanca v primeri z letom 1930 poboljšala za 180 milijonov dinarjev. Kljub vsem težavam bo, kakor vse kaže, tudi v letu 1932 trgovinska bilanca aktivna. Razvoj naše zunanje trgovine je bil v zadnjih mesecih vedno bolj ugoden, a najbolj razveseljav v mesecu novembru, ko smo v tujino izvozili raznega blaga za 127 milijonov več, kakor pa smo ga uvozili iz tujine.

V prvem polletju l. l. je naš izvoz, kakor običajno vsa leta, precej zaostajal za našim uvozom. Od avgusta dalje pa se je naša zunanja trgovina razvijala vedno ugodneje in deficit v trgovinski bilanci, ki je bil začetkom polletja precej zneten, se je stalno manjšal. V oktobru je bila trgovinska bilanca že aktivna za 76 milijonov dinarjev, kar je znižalo deficit v prvih desetih mesecih na samo enajst in pol milijonov dinarjev.

Novemberski uspeh naše zunanje trgovine je zlasti važen, ker zajamčuje aktivnost trgovinske bilance za vse leto 1932. Naš uvoz v novembru je znašal 86.746 ton v vrednosti 231:6 milijonov Din, naš izvoz pa znaša 278.827 ton v vrednosti 359:4 milijona dinarjev. V prvih enajstih mesecih l. 1932 smo skupno izvozili 2.144.588 ton blaga v skupni vrednosti 2.713:1 milijona dinarjev, uvozili pa smo 793.113 ton blaga v skupni vrednosti 2.596:9 milijona dinarjev. Naša trgovinska bilanca je torej bila v novembru aktivna za 127 milijonov, v vseh 11 mesecih l. 1932 pa za 116:2 milijona dinarjev.

Kako premagati svetovno krizo?

Načrt finančnega strokovnjaka Keynesa

V hamburškem »Wirtschaftsdienst« razvija znani finančni strokovnjak Keynes načrt, ki ga označuje kot edini siguren izhod iz krize. Med drugim pravi Keynes: Naš načrt mora biti dramatičen, da more spremeniti sivo puščobo človeškega razpoloženja. Kajti, če bi vsi pričeli kupovati, bomo tudi vsi imeli sredstva, da to storimo. Kako je mogoče zbuditi Trnjulčice iz začaranega spanja? Če bi vsaka državna zakladnica našla naenkrat v svojih kletah zlat zaklad, ki bi bil tako velik, kakor so potrebe države — li ne bi bilo potem takoj konec vsega spanja? Pa zakaj si mi ne bi mislili, da je takšen zaklad skrit? Davno smo vendar že državno tiskali zlato, zakaj ga ne bi enkrat tiskali tudi meddržavno? Prav res, nobenega vzroka ni, da ne bi to storili, razen, če bi bile naše roke hrome ali če nam je pamet zmešana.

Načrt pa bi izgledal takole: Mednarodna korporacija — morda Banka za izravnavanje mednarodnih plačil ali v ta namen ustanovljen zavod — bi bil od na svetovni konferenci zastopanih narodov pooblaščen, da tiska zlate certifikate v višini — recimo

— petih milijard dolarjev. Na konferenci zastopane države bi potem s posebnimi zakoni sklenile, da se morajo ti zlati certifikati sprejemati kot pravo zlato za pogodbene in valutarne svrhe. Udeležene države bi nadalje morale s posebnim zakonom določiti razmerje, ki bi bilo lahko tudi spremenljivo, med zlatom in njih valuto. Nato bi se zlati certifikati razdelili med prizadete države po gotovem ključu, ki bi se ravnal po gospodarski moči države in to pod temi pogoji. Najprej bi bilo treba plačati manjšo vsoto za obrestovanje, da bi se zbral na ta način poseben garancijski fond, ki bi služil v varstvo proti prestopkom proti drugemu zakonitemu pogodu. Ta bi obstojal v tem, da bi se postopoma zopet potegnili nazaj ti zlati certifikati, kakor hitro bi indeksna številka za najvažnejše predmete svetovne trgovine dosegla že preje dogovorjeno višino. Ta načrt naj bi služil in ugajal predvsem onim, ki žele, da bi se svet čim prej zopet vrnil k zlati valuti, pa tudi onim, ki upajo, da bo razvoj privedel do mednarodnega določevanja vrednot.

Kakšne so sovjetske bilance?

Preračuni industrijskih trustov

V deželi, ki načelno ne priznava objektivnih resnic in uveljavlja le »razredne resnice« vladajočega razreda, ne moremo pričakovati resničnejših in jasnejših bilanc nego pri nas. Kljub temu pa dajo bilance sovjetskih podjetij dober vpogled v gospodarski razvoj. Odkar so prejela drž. podjetja ukaz, držati se načel gospodarjenja in donosnosti, so tudi njihove bilance našim — v bistvu toli drugačnim — postale podobne.

Bilance se zdaj objavljajo, vsaj formalno. Nihče jih ne čita in čudno je, da v tej časopisni deželi ne bude veliko zanimanja.

Izmed onih za 1. januar 1932 vzamem za primer bilanco »Republikanskega društva za industrijo strojev Rossinstrument«. Ta kaže še neustaljenost ustanovljajočega se podjetja. Polovica aktiv obsega zgradbe, naprave in stroje (32 milijonov R.), v obratu je od teh le 22:9 mil. Velik del tega kapitala pomeni izgubo (2:3 %). Prav tako sta dve petini posojil naloženi v blago: sirovine, polizdelke in nedodelke lastne produkcije (21 mil. R.) Podjetje se očitno zalaga z vsem, kar bo potrebovalo pozneje z napredkom načrta, kar pa je zbog znane trenja za to blago tam nujno potrebno. Računati morajo torej vsa nova podjetja

tudi s to izgubo in prav te postavke so v zadnjem letu narasle. Od l. 1930 na 1931 so se pri napravah povečale od 3:2 na 9:1 milj., pri sirovinah od 10:1 na 21 milijonov, dočim so šli navadni debitorji le od 2:8 na 4:5 mil. R.

Kapital podjetja se je povečal v l. 1930/31 od 23:6 na 36:2 milijona R. Odpadla pa je državna pomoč (prej 2 milijona). Prevelikemu povečanju kapitala se previdno izogibljuje, ker se je v zadnjem času bankarstvo zelo razmahnilo, in tako se pridobiva velik del kapitala

z dolgoročnimi, toda odpovedljivimi krediti.

Riziko ni tolik, ker so to le podružnice kombinatov. V tej bilanci so n. pr. lanski dolgoročni krediti dosegli od 1:6 že 9:6 milijonov.

Izmere in pomen rezerv in odpisov si še težje pojasnimo nego pri nemških bilancah. Vedeti pa moramo, da drž. boljševiška podjetja niso toli odvisna od rezerv, kakor privatna kapitalistična podjetja, ki stoje v ostrem konkurenčnem boju in v nevarnosti za oddajo. Če tu podjetje le toliko doseže, da ne kruši glavnice, si lahko pomaga že s samimi odpisi za obrabljeni inventar. Kako je steno, nam ni točno znano in mora

Minister n. r. Ivan Mohorič:

Delo, ki nas čaka

Leto naporne defenzivne borbe proti gospodarski krizi leži za nami. Mnogokje je začrtala globoke brazde, oslabilo cele poprej cvetoče panoge gospodarstva, zmanjšala izmenjavo blaga z inozemstvom na nezadostne količine ter ustvarila nepremostljive barikade ovir, ki onemogočujejo vsako svobodno kretanje delovnih moči, blaga in kapitala, na katerih sloni svetovno gospodarstvo. Ni čudno, če taka doba omaloduši tvegave in če začneta celo trdne in solidne gospodarje plašiti skrb in nesigurnost.

Burno in pestro je bilo letošnje leto. Vsak čas smo bili postavljeni pred nove probleme, pred nova zamotana vprašanja, vsak zasebnik in posameznik, pa tudi celo državno gospodarstvo, samoupravne edince in vsa gospodarska podjetja. Mnogo naporov je izvršenih, da ohranimo naše gospodarstvo težkih udarcev svetovne krize, in če gledamo sedaj ob koncu leta nazaj ter primerjamo naše žrtve in težkoče z neprilicami v tujem svetu, moramo priznati, da naši napori niso bili zaman.

Toda ne smemo se varati. Igra še ni dobljena in borba še ni končana. Novo leto bo zahtevalo nadaljnjih in morda še večjih naporov in nalaga vsem, ki stoje v javnem življenju in ki vodijo naše gospodarstvo, težke in resne naloge. Narodi celega sveta nadaljujejo v gospodarski politiki neizprosno pota, ki jih drug od drugega le vedno bolj oddaljujejo, namesto, da bi jih zblížala. Ves svet išče rešitve iz nastalih gospodarskih neprilik, upa na ravnotežje in sanja o končnem miru v izgrajeni avtar-kiji, ki je, kakor že danes vsi državniki v velikem svetu priznavajo, baš povzročila v največji meri razpad svetovnega gospodarstva in sedanjo krizo.

Kot topel pomladanski solnčni žarek pričakuje svet londonsko svetovno konferenco, ki naj riskira zadnji poizkus, da se vrne svetovno gospodarstvo v stari tir. Po vseh razočaranjih, ki jih doživljamo od prve svetovne gospodarske konference v Ženevi, in po presenečenih poskusih, da se zaustavi mrzlično dviganje carin ter uvajanje gospodarskih prepovedi in omejitev, je pojmljivo, da pričakujemo vsi to konferenco s precejšnjim skepticizmom. Od njenega uspeha je odvisen v veliki meri preokret v konjunkturi svetovnega gospodarstva. Konferenca ima rešiti težke naloge, predvsem vprašanje ureditve medzaveznih dolgov, ki tudi nas močno tangira. Če se posreči londonski konferenci, da po ukinitvi reparacij prilagodi breme mednarodnih dolgov oslabilni plačilni zmognosti zadolženega kontinenta, potem imamo izgled, da se gospodarstvo Evrope zopet konsolidira in uravnoteži.

Pri nas je navada, da se gospodarskih vprašanj ne da razpravljati brez pesimizma. Tudi v sedanji dobi se mnogokrat pretirava. Številke govorijo potem povsem drugače, realneje in običajno ne morejo potrdati pavšalnih govoric. Kritično gledajo na nje pri presoji našega današnjega gospodarskega položaja posebno oni, ki mislijo še vedno na ravnokar pretekla leta visoke konjunkturi in na masne zaslužke iz dobe inflacije. Takim je seveda razlika znatna, vendar se teh dob ne da primerjati. Lahko so mišljenja deljena o tem, ali smo imeli v preteklem letu radi širokogrudne liberalne gospodarske politike napram inozemstvu škodo ali ne. Toda eno pozitivno stran pa imajo tudi za nas težkoče, ki so nastopile v mednarodnem trgovskem prometu, in sicer v tem, da se je radi pomanjkanja inozemskih plačilnih sredstev naš poslovni svet nehoti moral preorientirati na domačo produkcijo. Ta preorientacija se mi zdi važna in bi jo merodajni krogi morali z vsemi sredstvi podpirati.

Iz zmede, ki vlada v svetovnem gospodarstvu, rezultira za nas en logični zaključek in evangelij, da moramo zaupati edinele vase in si skušati sami z lastnimi močmi pomagati iz vseh težkoč. Pogrešno je pričakovati pomoči od zunaj. Treba se je prilagoditi razmeram v vsem javnem in zasebnem gospodarstvu in skušati zgraditi nacionalno gospodarsko celino, kar je večini naših sosedov že skoro uspelo. Mnogo so pred nami v tem pokretu, ker so šli z bolj intenzivnim tempom in s sistematično organizacijo na delo in zato ne smemo preveč zgubljeni časa. Priznam, da današnji časi niso ugodni za zgradbo nacionalnih produkcijskih naprav, ker je podjetnost in iniciativnost v letih depresije

bifa skoro popolnoma prenehala. Zato pa moramo tem bolj osredotočiti vse sile na to, da popravimo zamujeno.

Naše javno gospodarstvo se kljub energičnim ukrepom še ni povsem prilagodilo zmanjšanemu nacionalnemu dohodku. Ko bomo spomladi razpravljali državni, banovinski in občinske proračune, bomo stali pred stotinami zamotanih vprašanj, ki jih ne smemo razpravljati z afektom, niti presojati po enostranskih političnih vidikih, nikdar pa ne dopustiti, da bi se reševali pod osrečevalnimi gesli demagogije, od katerih se naše življenje dosedaj ni moglo osvoboditi.

Pred Narodno skupščino se nahaja važen zakon o občinah. Pripravljen je zakon o dekoncentraciji javne uprave. Že pri načelni razpravi občinskega zakona smo videli, koliko važnih krajevnih problemov zadevajo v praksi določbe tega zakonskega osnutka, kateremu bomo morali posvetiti prav posebno pažnjo. Najvažnejše je seveda, da se pri obeh zakonih pravilno reši vprašanje finančne podlage banovin in samoupravnih edinic, ki so prišle letos zaradi enostranske in za naše kraje popolnoma nesprejemljive reforme trošarin, na katerih so sloneli njihovi proračuni, v največje nepravilike.

Tudi v socialnem zavarovanju se nahajamo na kritični točki. Številke deficita in neizterjanih prispevkov vzbujajo resne skrbi. Reforma, ki se je leta in leta odlašala, postaja neizbežna. Paliativni ukrepi ne izdajo ničesar. Potrebna je temeljita in radikalna preureditev teh važnih socialnih institucij in celega ustroja socialnega zavarovanja.

V okviru novega finančnega zakona nas čakajo mnogobrojne naloge, da popravimo nekatere pogreške, omilimo mnoge trdote in izdejstujemo enakomernije porazdelitev javnih bremen, predvsem pa redno poslovanje v javnih financah. V teh kratkih par besedah, ki naznačujejo linijo našega bodočega dela, je obsežno konkretno mnogo vsega, kar lahko v celoti in končnem efektu pripomore k obnovi in poživljenju našega gospodarstva.

V novem letu nas čaka mnogo trdega in nelahkega dela — vse stanove brez razlike. Vsakdo je dolžan, da na svojem mestu doprinese svoj delež, če hočemo uspešno in hitro prebroditi nepravilike. Ni nobenega razloga, da bi bili malodušni. Od nas je odvisno, da se z ono odpornostjo in usmerjenostjo, ki jo je pokazal naš narod vedno v najtežjih historičnih trenutkih, postavimo v bran in kljubujemo vsemu, v složnem delu in ponosni samozavesti. Potem bo za nas vse novo leto — srečno in veselo!

Brzojavni:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe. Velepražarna kave.
Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja
in konjaka. Mineralne
vode

Točna postržba — Ceniki na razpologo
Ustanovljeno leta 1840

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 31. XII. ima to vsebino: Zakon o podaljšavi veljavnosti zakona o zaščiti kmetov in o uveljavitvi poedinih predpisov zakona o izvršbi in zavarovanju; Pravilnik o ureditvi prometa z devizami in valutami (dopolnitev); Naredba banske uprave o omejitvi ribolova v Kolpi; Narodna banka kraljevine Jugoslavije; Razne objave iz »Službenih novic«, razni razglasi sodišč in uradov ter razne objave.

Zaračunavanje stranskih pristojbin na državnih železnicah

Generalna direkcija drž. železnic sporoča naslednje pojasnilo o tovrstnih pristojbinah:

Zaračunavanje tehtarine: Namen tehtarine je, da se zmanjšajo zahteve za službeno tehtanje na najmanjšo mero v onih primerih, ko povzročajo železnici težkoče in več dela, t. j., ko je vagon že pripravljen za nakladanje ali razkladanje, a se samo zaradi tehtanja mora postavljati na vozovno tehtnico in potem spet dostavljati nazaj za polnitev ali izpraznitev.

V tem smislu se pristojbina (tehtarina) zaračuna, če pošiljatelj zahteva tariranje praznega voza takrat, ko je ta že postavljen na določeno mesto, tako, da se nakladanje ne more pričeti, temveč je treba voz prestaviti z nakladališča na vozovno tehtnico in nazaj. Pošiljatelj, ki te povečane tehtarine noče plačati, mora že pri naročitvi vagona, najpozneje pa ob postavitvi vagona k skladiščem, zahtevati, da se vagon tarira. Ako voz še ni postavljen za nakladanje, pa pošiljatelj zahteva prazno tariranje, plača za vsak voz samo pristojbino Din 30.—. Tahtarina pa se stranki ne sme zaračunati, ako se lasina teža voza, ki je na tem zabeležena, razlikuje od nove za več ko 2 %. Tako tehtanje obremenjuje železnico in se mora vršiti brezplačno.

Na isti način je postopati v primeru, ako zahteva prejemnik na naslovni postaji tehtanje prispelih polnih vagonov, ki so že postavljeni na razkladalnišče, ker se taki vagoni ne smejo iztovoriti, marveč jih je treba postaviti prej na vozovno tehtnico in potem spet na razkladalnišče. Zato mora prejemnik, ki noče plačati tehtarine, zahtevati od pošiljatelja, da ta v tovrstnem listu zahteva tehtanje na naslovni postaji, ali da to zahteva najpozneje še pred postavitvijo vagona na razkladalnišče.

Za tariranje vagona po izvršeni izpraznitvi je računati pristojbino Din 30.—, ker takega vagona ni treba več postaviti na razkladalnišče.

Za tehtanje polnega vagona, ki se vrši z bog tega, ker prejemnik upravičeno sumi, da je nastal v teži manjek, in če je za ta manjek odgovorna železnica ter sestavljen zapisnik o pregledu, se ne doplačuje nikakršna tehtarina.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobli in svetloloka srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna **JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72

Iz naših organizacij

LUZILNI TEČAJ ZA MIZARJE V GORENJI VASI NAD ŠKOFJO LOKO.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi tečaj za mizarstvo luženje v dneh 9. in 10. januarja 1933 v Gorenji vasi nad Škofjo Loko.

Interesenti naj se zglase pri Skupni obrtni zadrugi v Gorenji vasi, kjer dobe vsa podrobnejša navodila.

Ruski les za Anglijo

Trgovinske zveze med Rusijo in Vel. Britanijo so se v zadnjem času zelo zboljšale in Anglija dobavlja v Rusijo vedno več stvari. Ker pa danes vso zunanjo trgovino obvlada načelo: daj-dam, mora zato tudi Anglija uvažati iz Rusije mnogo sirovin. Tako je bil v zadnjem času sklenjen nov dogovor med glavno zastopnico angleške lesne industrije »Timbres Distribution Limited« ter lesnim sovjetskim trustom ob Belem morju. Po tem dogovoru bodo Rusi dobavili lesa za 45 milijonov funtov, ali približno 10 milijard dinarjev. Značilno je, da so dogovorjene višje cene, kakor pa so veljale preje za sovjetski les. Vse kaže, da bo sovjetskega lesnega dumpinga konec. To veliko naročilo ruskega lesa je zelo vznemirilo Kanado, ki bo vsled tega mogla izvoziti mnogo manj lesa v Anglijo. Nekateri celo govore, da je vsled tega dogovora v nevarnosti ottawski sporazum, kar pa je pretirano, ker bo Kanada še vedno mogla dobavljati les Angliji.

Po svetu

Za podporo brezposelnim je podaril Nj. Vel. kralj beograjski občini 100.000 Din, 10.000 Din pa Narodno delavski strokovni zvezi, da jih razdeli med brezposelne.

Poštna hranilnica bo tudi naprej izplačevala vse vloge brez vsake omejitve.

Prijateljska in arbitražna pogodba s Francijo je bila podaljšana za pet let.

Iz Zlatarja je bilo na Angleško izvoženih 27.000 puranov, za katere so dobili kmetje okoli 1.300.000 Din.

3600 sezonskih prekmurskih delavcev se je vrnilo iz Slavonije in Vojvodine domov. Računajo, da so prinesli domov okoli 13 milijonov Din zaslužka.

Živinska zapora za ljubljanski okraj je odpravljena, ker je čisto prenehala slinavka in parkljevka. Živinski sejem z dne 7. t. m. je zopet svobodno.

Proti ekstremistični vladi De Valere se je ustanovila močna koalicija irskih strank, ki hoče uvesti znosnejše odnose z Anglijo.

Za francoskega veleposlanika v Rimu je imenovan senator De Jouvenel, ki je prištel francosko-italijanskega zblížanja.

Italijanska vlada je razpustila konfinski tabor na otoku Lipari.

Novo bojno ladjo, in sicer oklopnico »Lotharingen«, je dala graditi Nemčija.

V Barceloni so odkrili veliko skladišče bomb, municije, orožja in kasete, v kateri so bili dokumenti o komunistični organizaciji. Iz dokumentov je bilo razvidno, da so hoteli komunisti najprej proglasiti splošno železničarsko stavko, nato pa izvesti preobrat.

Španska vojska bo štela odslej 109.607 vojakov, 7973 oficirjev, 160 brigadnih in 80 divizijskih generalov.

Angleške paroplovne družbe zahtevajo od vlade subvencijo, ker drugače ne bi mogle vzdržati konkurence z drugimi družbami.

Do boja med sovjetskim in tremi poljskimi letali je prišlo nad poljskim ozemljem pri Hotinu. Sovjetsko letalo je bilo odstreljeno in pri padcu je bil pilot ubit.

Korintski kanal je zopet zaprt za promet, ker se je utrgala zemlja in ga na nekem mestu zasula.

Francija bo dala Belgiji 500 milijonov frankov posojila za eno leto. Posojilo bo 4 % in ga bo Belgija uporabila za kritje proračunskega deficita.

Vsi tuji komunisti, ki so količkaj politično delavni, bodo iz Nemčije izgnani.

Novo bolgarsko vlado je zopet sestavil Mušanov (demokrat). Vlado tvorijo demokrati, zemljedelec in radikali, dočim so liberalci iz vlade izstopili.

Novo francosko oklopnico »Dunquerque«, ki ima 26.200 ton, so spustili v morje. Oklopnica bo najmodernejša bojna ladja.

Strasser, ki se je sprl s Hitlerjem, bo najbrže imenovan za podkancelarja, da bi se na ta način definitivno izvršil razkol v narodno socijalistični stranki in bi del stranke bil za vlado generala Schleicherja.

Močan potres, čegar glavni sunek je trajal okoli 100 sekund, je bil v Južni Afriki. Potres je napravil precej škode.

Novo angleške carine, kakor so bile sklenjene na ottawski konferenci, so stopile dne 1. januarja v veljavo.

Primanjkljaj v novem sovjetskem proračunu znaša okoli 3 milijarde rubljev.

Simeon Efimov, glavni urednik »Makedonije«, glasila VMRO, je podlegel ranam, ki jih je dobil ob atentatu protogorovistov pred kraljevim dvorom v Sofiji.

Poganja za obnovitev cementnega kartela v Avstriji so se razbila in se prične z novim letom zopet konkurenčni boj med avstrijskimi proizvajalci cementa.

2000 delavcev bodo na novo zaposlili Steyrovski zavodi, ker so dobili velika naročila iz Brazilije.

213 konkurzov in 571 prisilnih poravnjav je bilo lani na Tirolskem, za 30 % več ko l. 1931.

Chilenski salpeterski trust je zaključil poslovno leto 1930/31 z ogromno izgubo v višini 110 milijonov pezel.

Ceno železa so znižale poljske železarne za 10 %. Tona železa v palicah velja sedaj mesto 315 samo 280 zlotov.

Tudi poljska vlada je poslala ameriški vladi nologo, v kateri prošni za odlog plačila vojnih dolgov.

Bolivijanci, ki jih je organiziral nemški general Kundt, zmagujejo na vsej črti.

TRGOVCI! Širite »Trgovski lista«.

Sovjetska trgovinska politika in Evropa Prijava dohodkov od podjetij in samostojnih poklicev

Današnja doba ni naklonjena človeštvu; ni rožnata, ne obeta mnogo, ali obupna tudi ni. Krizo, ki jo prinaša nam sovražna doba, preživlja ves svet, težko nas udarja, vse brez izjeme in kamorkoli se človek obrne, sledi kot senca človeku. Vendar so krize stalen pojav v gospodarskem življenju, čeprav nihče ne dvomi, da je današnja kriza najhujša, kar jih pozna gospodarska zgodovina. To pa nas ne sme uplašiti, če se spominjamo štiriletno svetovne vojne; svet je v tem času štirih let samo uničeval dobrine vseh vrst, a produciral je skoraj samo za vojne namene. Predvojne gospodarske grupacije in enote so bile razdeljene v manjše enote in postavljene pred nove prilike, v katere se niso mogle tako vživeti, ker se je pač premalo mislilo na medsebojne gospodarske zveze. Nekaj povojnih dobrih let je kmalu minilo in njujorška borzna panika leta 1928. je bila samo uvod v splošno gospodarsko bolezen, ki je s svojo nalezljivostjo okužila celo zemeljsko oblo.

Zato se bo prihodnje leto sestala svetovna gospodarska konferenca, ki ima namen z gospodarskimi krogi vseh držav, torej z mednarodno akcijo iskati pota za rešitev oziroma vsaj omiljenje sedanje splošne krize. Težka bo naloga za delegate velike zelene mize, za katero bodo sedli ljudje iz vsega sveta, ker vsaka delegacija bo imela diametralno nasprotno težnjo, načrte in argumente. Vendar bo treba pripraviti tudi zunanji svet do tega, da bo podpiral to ogromno delo, kajti od javnosti mnogo zavisi. Predvsem se bo treba pri tem močno boriti proti raznim ugovorom psihološkega značaja. Mislim namreč na besedo konferenca, ki je tako slabo zapisana v današnji javnosti; dosedanjí uspehi vsakovrstnih mednarodnih konferenc so namreč tako malo vidljivi, da je med svetom, ki ne prodira globoko v tajne mednarodnega življenja, močno omajana vera v konference. Toda še vedno je bolje, kadar se konference vrše, ko kadar vojna ustavi vsako konferiranje. Zato je samo dobro, če se v uspehi konference veruje.

Strokovnjaki in gospodarski krogi so si danes na jasnem, da je eden velikih vzrokov sedanjega gospodarskega nelagodovanja tudi dejstvo, da je Rusija izginila takorekoč iz pravega članstva evropskih narodov. Kajti kakor je Anglija nujno važen člen v Evropi, daši oločna država, velja isto za Rusijo. Ta odsotnost Rusije, ki je doživela l. 1917. oni veliki boljševiški prevrat, kateremu je sledilo gospodarstvo na komunistični podlagi, je brez dvoma globok vzrok krize, ki jo preživlja Evropa in ostali svet. Evropski narodi imajo različne zveze s sedanjo Rusijo. Nas zanimajo tukaj in na tem mestu le gospodarske zveze, nas zanima gospodarska trgovinska po-

litika, ki jo vodijo evropske države z novo gospodarsko silo sovjetske Rusije. V tem pogledu bi se moglo mnogo in ostro grajati naše evropske odgovorne činitele na vseh poljih gospodarskega udejstvovanja. Sovjetska Rusija, čija socijalna, gospodarska, kulturna in politična načela tako zelo in diametralno nasprotujejo vsestranskemu svetovnemu pojmovanju in nazorom zapadne civilizacije in naši sedanji kapitalistični družbi, je stalno predmet največje pažnje gospodarskih krogov večine evropskih držav. Pri tem se le rado in le prečesto pozablja na nas male države. Med tem ko zunanja trgovina mnogih držav rapidno pda, se sovjetska zunanja trgovina skokoma širi in razvija. Postaviti danes vprašanje, ali je sploh mogoče ustvariti enoten evropski gospodarski blok, ki bi imel namen, bojkotirati v gospodarskem pogledu sovjetsko Rusijo, je danes že čisto zastarelo. Kajti do takšne enotnosti ne more več priti, ker so že trgovinske zveze zlasti velesil z Rusijo tako utrjene, da se bodo le še razširile, ne pa zmanjšale. In to kljub dumpingu, ki ga izvajajo Rusi in ki tako ogromno škoduje evropskemu gospodarstvu. Sicer pa je treba glede dumpinga reči še nekaj drugega. Med tem, ko kapitalistični svet vidi in gleda samo številna sovjetska naročila, v svojem zadovoljstvu in zanosu ne vidi ogromne ekspanzije sovjetske izvozne trgovine.

Pričujoči donos ima namen podati samo majhno, nepopolno skico stanja trgovinskih odnošajev sovjetske Rusije z glavnimi državami Evrope.

Gibalo ruske gospodarske aktivnosti je petletni plan.

Petletni gospodarski načrt sovjetske Rusije, ali kakor ga hočemo imenovati na kratko pntiletka, je ogromen in grandiozno zamišljen plan, gigantski program, ki si ga je naredila sovjetska Moskva. Ta je temelj vsega gospodarskega delovanja in udejstvovanja sedanje Rusije; vsebuje principe, direktive, smernice, po katerih se mora razvijati rusko gospodarstvo za dobo petih let. Smelost in drznost je brez dvoma triumfirala pri zgradnji te velike zamisli, a ideja, na kateri je slonela ta smelost, je pogrešna, ker je negativna, namreč borba proti obstoječemu kapitalističnemu, gospodarskemu in socialnemu redu.

Na tak radikalen način izvedena borba proti kapitalistični gospodarsko orijentirani Evropi in vsemu ostalemu svetu, se more roditi samo iz skrajnega brezkompromisnega sovraštva. Tega se svetovni in evropski trgovski kader ne zaveda, in zato vodi tako pogosto trgovinsko politiko, ki škoduje evropskim in izvenevropskim državam.

(Dalje prihodnjic.)

Davčna uprava za Ljubljano je izdala ta poziv za vložitev davčnih prijav glede dohodka od podjetij, obratov in samostojnih poklicev za priredbo pridobnine, davka na poslovni promet in luksuznega davka za davčno leto 1933.

Vsa podjetja, obrati (trgovsko industrijski in obrtni ter družbe z omejeno zavezo) odnosno vse osebe, ki se bavijo s samostalnim poklicem in vse osebe, ki so zavezane pridobnini in davku na poslovni promet, ki ga plačujejo pavšalno, morajo v času od 1. januarja 1933 do vštetelega 30. januarja 1933 vložiti pri pristojni davčni upravi prijave o dohodku in poslovnem prometu, ki so ga dosegle od teh poslov in opravil v poslovnem letu 1932.

Pripomni se, da podlegajo družbe z omejeno zavezo deloma pridobnini deloma pa družbenemu davku.

Pridobnini so zavezane vse one družbe z omejeno zavezo, ki ne podlegajo družbenemu davku. Poslednjemu davku so namreč zavezane one družbe z omejeno zavezo, ki javno polagajo račune, kar je pa dano že tedaj, ako mora podjetnik pokazati poslovne račune zunaj kroga družbanikov tudi še organu, ki je pozvan, da štiti javne koristi (n. pr. družbe, ki so stalno pod nadzorstvom države, družbe, ki morajo imeti nadzorstveni svet itd.).

Prijavo za pridobnino je posebej vložiti za vsak objekt (obrat) kakor tudi za vsako vrsto posla, n. pr. če ima trgovec centralo in filijalko, mora vložiti prijavo za centralo in posebej še za filijalko. Če trgovec z mešanim blagom toči v istem obratu tudi pijače, mora vložiti posebno prijavo za trgovino z mešanim blagom in posebno prijavo za točenje pijač. Če se krojač n. pr. hkrati bavi tudi s prodajo izgotovljenih oblek, mora vložiti prijavo za dohodek iz krojaškega obrta in posebej še za dohodek iz prodaje izgotovljenih oblek.

Rudarska podjetja, ki so podvržena temu davku, morajo vložiti prijavo za vsak samostojni pomožni rovi.

Prijavo morajo vložiti tudi one osebe, ki so po členu 46 zakona o neposrednih davkih oproščene plačevanja tega davka (mala hišna obrt, obrati težkih invalidov itd.).

Prijavo izpolni in vložiti:

1. lastnik obrata ali podjetja odnosno oseba, za čigar račun se obrat vodi;
2. v primeru zakupa — zakupnik;
3. za nedoletne — njihovi roditelji ali varuhi;
4. za mase, njihovi zastopniki.

Prijavo lahko vložiti tudi druga oseba, če se izkaže s specialnim ali generalnim pooblastilom davčnega zavezanca.

Prijava naj se izpolni v vseh razpredelkih po vrsti, kakor slede v obrazcu, kar najbolj jasno in detajlirano. Ker je predmet obdažbe enoletni čist dohodek, ki se je dosegel v preteklem poslovnem letu, se priporoča davčnim zavezancem, da ta dohodek v svojo lastno korist točno prijavijo, ker se samo na ta način izognejo kazenskim posledicam netočnega prijavitelja. Za enoleten dohodek se smatra kosmati dohodek po odbitku izdatkov, ki so potrebni za vršitev podjetja obrti ali poklica. Izdatki, ki niso v stvarni zvezi z obratom, marveč služijo za vzdrževanje davčnega zavezanca, njegove obitelji ali drugih oseb, se ne smejo odbiti od kosmatega dohodka.

V interesu davčnih zavezancev samih je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odnosno račun bilance zgube in dobička, korespondence in slično, če vodijo trgovske knjige, potem potrdila državnih in samoupravnih oblasti, bank itd., s katerimi morejo verjetno dokazati točnost prijaviteljskih podatkov.

Obrtniki naj se v prijavi izjavijo, da se hkrati bavijo s prodajo gotovega nabavljenega blaga, če obratujejo s stroji na pogon in koliko pomočnikov zaposlujejo v obratu.

Podjetniki, ki delajo na akord, morajo tudi to navesti v prijavi. Prijava se mora oddati osebno ali po pošti oni občini ali davčni upravi, na katere teritoriju se obrat nahaja. Kdor ne vložil prijave v roku, ki je določen s tem pozivom,

to je v času od 1. januarja 1933 do 30. januarja 1933,

plača kot kazen 3% od osnovnega davka in ako prijave ne vložil niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa 10% od osnovnega davka.

Če se v davčni prijavi navedejo neresnične prijave z namenom, da bi se izognile davku ali če se zataji objekt ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz člena 142 zakona o neposrednih davkih. Če davčni zavezanec ne zna pisati ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko davčno prijavo na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Glede davka na poslovni promet je razlikovati:

I. zavezance, ki so podvrženi običnemu 2% davku na poslovni promet in

II. zavezance, ki so podvrženi tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Zavezanci, ki so podvrženi običnemu davku na poslovni promet, so:

1. pavšalisti, to so oni zavezanci, ki obavljajo letni promet z blagom, ki ne podleže tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet do 500.000 Din. Omenjeni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o opravljenem prometu v pretečenem letu 1932 hkrati s prijavo za pridobnino do 30. januarja 1933. Vsem tem določa davčno osnovo davčni odbor.

2. zavezanci po knjigi prometa (knjižariji), to je oni zavezanci, katerih promet — kakor pod točko 1 — presega 500.000 Din. Omenjeni zavezanci so dolžni vložiti letno prijavo o skupnem prometu vsega preteklega leta 1932 najkasneje do konca januarja 1933. Tudi tem določa davek odbor na osnovi prijave.

Zavezanci, ki so podvrženi skupnemu davku na poslovni promet so:

1. Pavšalisti, to je oni zavezanci, katerih letni promet ne presega 500.000 Din pa prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Omenjeni davčni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o napravljenem prometu v pretečenem poslovnem letu 1932 hkrati s prijavo za pridobnino (30. januarja 1933).

Davčno osnovo določa oziroma ugotavlja davčni odbor.

Osnova, to je promet teh davčnih zavezancev se ugotavlja za vsako blago, ki ga prevedejo posebej.

2. Zavezanci po knjigi prometa, in sicer:

a) vsa podjetja, ki so zavezana javno polagati račune;

b) vsa industrijska podjetja brez ozira, če so delniška ali ne in brez ozira na višino opravljenega prometa in

c) vsa ostala podjetja, katerih promet je v pretečenem letu 1932 presegel 500.000 dinarjev, če prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Ti pod a) — c) navedeni davčni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o celotnem prometu v pretečenem letu najkasneje do konca meseca januarja 1933.

Tem ugotavlja davčno osnovo na podlagi prijave, pregleda knjig ali po svobodni oceni pristojna davčna uprava.

Opozarjajo se one osebe, katerih letni skupni promet presega 500.000 Din pa se

Kako je narasla brezposelnost

Po oficijalnih statistikah se je brezposelnost v posameznih državah od l. 1931 dvignila v enem letu tako-le:

	Avgusta	
	1931	1932
	v tisočih	
Nemčija	4.214	5.223
Belgija	70	165
Danska	35	94
Gdańsk	21	28
Finska	9	15
Estonska	1	3
Francija	37	264
Velika Britanija	2.813	2.946
Irska	21	77
Italija	693	945
Jugoslavija	7	11
Litva	4	9
Holandska	115	262
Norveška	22	27
Avstrija	237	334

Poljska	246	190
Rumunska	22	32
Švedska	46	79
Švica	18	47
Češkoslovaška	215	459
Madjarska	29	29
Avstralija	120	122
Nova Zelandija	50	56
Kanada	31	37
Palestina	36	20
Saarsko ozemlje	20	38

IZVOZ NAŠEGA VINA V BELGIJO

Beograjska zbornica sporoča, da bi se mogla nekatera naša vina vsled svoje nizke cene izvoziti v Belgijo. Interesenti naj se zaradi podrobnejših informacij obrnejo na Compagnie Belge d'Importation de Vins, Liège 22, rue Beeckman. Obenem je treba tej tvrdki poslati tudi vzorce vin.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

nanaša ta promet deloma na predmete, ki so zavezani skupnemu davku, deloma pa na predmete, ki so zavezani splošnemu davku na poslovni promet, da morajo v bodoče voditi le eno knjigo o izvršenem prometu za vse predmete obeh vrst davka na poslovni promet (splošni in skupni). Dolžne so tudi plačati splošni davek na poslovni promet po odredbah, ki veljajo za skupni davek na poslovni promet. V mesečnih in letnih prijavah pa morajo posebej označiti one predmete, ki so zavezani 2% splošnemu davku na poslovni promet.

Splošnemu davku na poslovni promet zavezane osebe in sicer tako pavšalisti kakor knjigaši naj izkažejo v prijavi v eni vsoti celoten promet (stolpec 5), ki je zavezan splošnemu 2% davku in luksuznemu davku. V posebni rubriki (8) naj se pa vpiše delni promet, ki odpade od vse vsote na blago, zavezano luksuznemu davku.

V rubriki (9) prijave naj se vpiše promet luksuznemu davku zavezanega blaga, za katero je po spisku luksuznih predmetov (Sl. list 27. avgusta 1932 kos 68) sicer dolžan plačati ta davek trgovec, kateri promet je pa dokazano izvršen z drugimi trgovci.

V stolpec 10 prijave vnese se pa pro-

met iz rubrike 8 po odbitku prometa, vplačanega, odnosno izkazanega v stolpcu 9.

Promet, ki je zavezan 2% splošnemu davku na poslovni promet, naj se izkaže v prijavi spodaj pod označko »vso« in prišteje k prometu blaga, zavezanega skupnemu davku.

Pridobinski davčni zavezanci se še posebej opozarjajo, da vse rubrike na prvi strani davčne prijave točno in natančno izpopolnijo.

Rubrike na ostalih treh straneh prijave izpopolni davčna uprava sama.

Vložitelju prijave se potrdi prejem prijave.

Končno se vse pridobinski zavezane moške osebe opozarjajo, da morajo po členu 6 zakona o davku na neoženjene moške osebe v svoji prijavi za pridobnino navesti svoje rojstno leto, da-li so oženjeni, neoženjeni, udovci brez otrok odnosno ločeni in če vzdržujejo ženo in zakonske otroke.

Družabniki poedinih podjetij morajo razen tega navesti, v kolikor so zavezani davku na neoženjene moške osebe, s katerim deležem so udeleženi na podjetju.

Obrazi davčnih prijav za pridobnino in davek na poslovni promet (knjigaši in pavšalisti) se dobijo pri podpisani davčni upravi, event. tudi v Jugoslovanski knjigarni za ceno 1 Din komad.

Davčna uprava Ljubljana mesto.

Davek potujočih obratov

Davčna uprava razglša:

Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalu, temveč s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, kakor krošnjariji, torbarji, cirkusi, potujoča gledališča, panorame, potujoči fotografi, sejmarji, prodajalci cvetk, igrači po ulicah in lokalih itd. so zavezani plačevati davek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev po členu 42, druga skupina, točka 3, zakona o neposrednih davkih in pravilnika k temu zakonu.

Nezavisno od čistega dohodka plačujejo navedeni ta davek še pred začetkom izvrševanja poklica. Davek znaša za davčnega zavezanca samega na leto 60 dinarjev in za vsakega pomočnika po 30 dinarjev.

Če izvrševalec navedenih obratov pomnoži tekom leta število oseb, ki mu pomagajo v obratu, plača naknadno za vsako tako osebo po 30 dinarjev, ne pa tudi v takih primerih, če samo menja pomočnike.

Davek za omenjene obrate se plača v prvi polovici leta predno se začne izvrše-

vati poklic in sicer v celotnem znesku, če se pa prične poklic izvrševati šele v drugi polovici leta, se pa plača davek v polovičnem znesku (člen 148 omenjenega zakona o neposrednih davkih in pravilnika).

Uvodoma omenjeni davčni zavezanci, ki se zalotijo brez potrdila o plačnem davku, plačajo poleg rednega davka po čl. 59 zakona o neposrednih davkih še enak znesek kot kazen.

Od potujočih obratov se pobere davek, ko se izda obrtno dovolilo. Kot dokaz o plačnem davku služi po pristojnem oblastvu izdano obrtno dovoljenje, na katerem davčno oblastvo na predpisani način potrdi vplačilo davka z označbo točne dobe, za katero je davek plačan.

Vsi izvrševalci obratov, ki jih ne vodijo v stalnem lokalu, marveč s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, se pozivljejo, da izpolnijo svojo davčno dolžnost in plačajo ta davek takoj, da se izognejo kazenskim posledicam, predvidenim v čl. 130 omenjenega zakona o neposrednih davkih.

Naš izvoz sliv

Ena izmed posebnosti, s katerimi se lahko naša produkcija na svetovnem trgu ponaša in uveljavlja pa tudi vzdržuje tujo konkurenco, so brez dvoma naše svetovno znane slive. Ta sad pomenja, kakor pričajo naslednje, po listu »Echo de Belgrade« posnete številke, v našem narodnem gospodarstvu prav važno postavko in tega se naši sadni izvozniki žalibog ne zavedajo tako, kot bi se bili morali in kakor to naši gospodarski interesi zahtevajo.

Leta 1931. smo eksportirali 3300 vagonov svežih sliv v skupni vrednost dinarjev 66.000.000.—. Povprečna cena za 1 kg je znašala 2 Din. Letos pa smo eksportirali svežih sliv v Avstrijo 1800 vagonov, približno 1000 vagonov v Češkoslovaško, 150 vagonov v Vel. Britanijo in nekaj manjših količin v Nizozemsko, Poljsko, Madžarsko, Belgijo in Francosko ali skupno 4160 vagonov po 5 do 7 ton. Ta količina predstavlja, ako jo pretvorimo na vagone po 10 ton, v primeri z minulim letom občuten padec za približno 300 vagonov. Za to količino smo prejeli okroglo 30.000.000 Din ali ravno 36.000.000 Din manj kot pa v preteklem letu. Ta padec je v neki meri nanašati na dejstvo, da je letos padla cena svežim slivam v primeri z lanskim letom skoraj za polovico.

Tudi posušenim slivam so bile lanske leto cene znatno boljše kot letos. Lani smo jih eksportirali približno 830 vagonov po 10 ton v skupni vrednosti 36.000.000 Din. Letos pa 1350 vagonov po 10 ton in prejeli zanje 6.000.000 Din manj, kakor lani. Od celotne izvožene količine odpade na Nemčijo 450 vagonov, na Češkoslovaško 400 vagonov, na Avstrijo 300 vagonov, na Italijo 90 vagonov in na Poljsko 80 vagonov. Posušenim slivam se je cena letos gibala okrog 2-20 Din za kilogram, medtem ko je

bila lansko leto znatno višja in je znašala okroglo 4 Din.

Eksport posušenih sliv še vedno traja. Vendar pa za izvoz ne bo, kakor se je prvotno računalo, preostalo 2500 vagonov, marveč le 1800 vagonov, od te količine pa sedaj tudi še samo 450 vagonov.

Naš letošnji izvoz sliv je torej utrpel, kakor je to razvidno iz naslednjih števil, navzlic ne zmanjšanemu odjemu s strani držav konsumentk in navzlic prvovrstni kakovosti pridelka, težke izgube, ki gredo v milijone dinarjev. Ako se vprašamo, kaj je temu vzrok, tedaj moramo vsekakor ugotoviti, da je tega v veliki meri, to smo tudi že v 143. številki našega lista poudarili, kriva neorganiziranost naših sadnih izvoznikov. Mnogo pa so seveda k temu poraznemu rezultatu pri našem izvozu sliv, kakor sadja vobče, doprinesli za nas neugodni klirinški dogovori, ki obstojajo med našo in nekaterimi srednje evropskimi državami, brez katerih bi naša eksportna trgovina s sadjem gotovo lahko dosegla povoljnejše uspehe, kot pa jih je.

Ljubljanska borza

Tečaj 2. januarja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2314.85	2326.21
Berlin 100 M	1369.58	1380.38
Brusel 100 belg	797.46	801.40
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curib 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	191.42	193.02
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5738.81	5767.07
Paris 100 fr.	224.90	226.02
Praga 100 kron	170.45	171.31
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	294.46	296.86

»TRGOVSKI TOVARIS«

Tudi decembrska številka te naše tako ugledne in potrebne gospodarske revije, ki jo urejuje predsednik Zveze slovenskih trgovskih združenj, g. Josip J. Kavčič, ima bogato, zanimivo in pestro vsebino, ki je obenem vseskozi aktualna. Decembrska številka »Trgovskega tovariša« ima to vsebino: Dr. Vinko Šarabon: Skromna velesila; Fr. Zelenik: Poljedelstvo in trgovina; V. Zemljič: Pošta v starem veku; Stane Štrekelj: Vaši sodelavci; Naše gospodarstvo konec leta 1932; Gospodarski boji v Vzhodni Aziji pred 50 leti; Perzija opusti pred 640 leti zlati standard; To in ono: Trgovski koledar 1933; Stečaji in prisilne poravnave v mesecu novembru 1932; Gospodarstvo pri izdaji glavnih podpor našega socialnega zavarovanja; Brezposelne podpore v l. 1931; Naš opij; Državni proračun za leto 1933/34; Anuitete evropskih držav Ameriki; Dolgovi podunavskih in agrarnih držav; Svetovno prebivalstvo; Največja trgovska hiša na svetu; Zgodovinske »plajte«; Gospodarska kriza v 19. stoletju; Potrošnja električne struje; Društvene vesti: Predavalni cikelus Slov. trg. društva v Mariboru.

S to številko zaključuje »Trgovski tovariš« svoj 29. letnik in bo torej to leto praznoval svoj 30letni jubilej. Koliko zdravih pobud, koliko koristnega je v teh 29 letih objavil na svojih straneh! Jubilejno leto naj mu zato še pomnoži število njegovih naročnikov in brancev, kar bo le v korist slovenskemu gospodarstvu.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna ST. DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini:

tvrdke Kūhar & Hrovat v Mariboru. Konkurni komisar dr. Kovča, upravnik mase odvetnik dr. Veble. Prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru soba št. 84, dne 12. I. ob 10. Oglasitveni rok do 10. II. Ugotovitveni narok dne 20. II. ob 9.

Ptujske tiskarne, reg. zadruga z o. z. Konkurni komisar dr. Poznik, upravnik mase advokat dr. Hrovat. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Ptuj dne 5. I. ob 10. Oglasitveni rok do 11. II. Ugotovitveni narok dne 21. II. pri ptujskem sodišču.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini:

Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju. Poravnalni sodnik dr. Dolničar. Poravnalni upravitelj odvetnik dr. Pinter. Narok za sklepanje poravnave pred celjskim sodiščem dne 14. II. ob 9. Prijavni rok do 30. I. Poravnalna kvota 40%.

Obiščite automatični bulet DAJ-DAM

NAZADOVANJE AVSTRIJSKE ZUNANJE TRGOVINE

V 11 mesecih t. l. se je avstrijska zunanja trgovina zelo zmanjšala, čeprav ne v tej meri ko madjarska in češkoslovaška. Količina uvoženega blaga se je zmanjšala za 20 %, po vrednosti pa za 25 %. Izvoz pa se je po količini zmanjšal za 22 %, po vrednosti pa za 40 %. Čeprav je deficit v trgovski bilanci za 200 milijonov manjši, kakor je bil lani, znaša letos deficit že 577 milijonov šilingov in se bo do konca leta po vsej verjetnosti zvišal na 650 do 670 milijonov šilingov.

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. in 13. januarja 1933 ponudbe glede dobave električnega materiala. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. januarja t. l. ponudbe glede dobave 850 m³ jamskega lesa, 250 m jeklene žične vrvi, 110 komadov fakturnih knjig, 1000 kg jamskih tračnikov, 1 decimalne tehtnice, raznega orodja, 20 kg bele krede, 600 pol smirkovega platna, 100 komadov žagic za kovino, 16 m gumijevih spiralnih cevi, 12 m medenine v palicah; do 16. januarja t. l. glede dobave 1 centrifugalne sesalke; do 18. januarja t. l. glede dobave 1 elektromotorja in 3 manesmanovih cevi; do 25. januarja t. l. pa glede dobave 3 elektromotorjev.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 20. januarja 1933 ponudbe glede dobave 1 kopalne kadi.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. januarja t. l. ponudbe glede dobave 600 komadov žarnic.

Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije:

Dne 23. januarja t. l. pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave kovinskega materiala; dne 25. januarja t. l. glede dobave barv za plovne edinice. — Dne 25. januarja t. l. pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnic v Subotici glede dobave električnega materiala; dne 3. februarja t. l. pa glede dobave orodja. — Dne 11. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 30.000 m³ peska.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Prodaja papirja. Dne 26. januarja t. l. se bo vršila pri Primorski direkciji pošt in telegrafov v Splitu ofertna licitacija glede prodaje 22.000 kg starega papirja. (Pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 8. januarja t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg portland-cementa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

Dne 2. januarja t. l. se bo vršila pri komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 16.000 kg ješprenjčka. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Dne 31. januarja 1933 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertna licitacija glede dobave materiala za zgradbo varnostnih naprav.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Čakovec se bo vršila potom licitacije dne 6. februarja 1933 pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

KAKŠNA BO NOVA POLITIKA AMERIKE

Polkovnik Edvard House, ki velja kot intimni svetovalec predsednika Roosevelta v zunanje političnih zadevah, je objavil v reviji »Foreign Office« velezanimiv članek o aktualnih zunanje političnih vprašanjih. Tudi polkovnik House je mnenja, da se morajo vojni dolgovi plačati, toda mogli bi se plačati tudi v blagu in na način, da ne bi trpelo gospodarstvo Evrope. Vprašanje carin je treba urediti z mednarodnim sporazumom, da se te ne bi mogle vedno menjati. Na vsak način pa jih bo treba tudi omiliti. Uvoz tujih izdelkov je treba dovoliti, če direktno ne škoduje ameriški produkciji. V vprašanju varnosti in razorožitve je polkovnik House docela osvojil francosko stališče, da je namreč razorožitveno vprašanje rešiti šele takrat, kadar bo vprašanje varnosti že rešeno.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, dne 3. januarja: **Kar hočete.** Red C. Sreda, dne 4. januarja: **Voda.** Red Sreda.

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, dne 3. januarja: **Erika.** Red A. Sreda, dne 4. januarja: **Manon.** Red B.